

הפקולטה למדעי הרוח, החוג לארכיאולוגיה באוניברסיטת חיפה

קורס בחירה לכלל הסטודנטים: חפירות ארכיאולוגיות בבית שערים העתיקה, קיץ תשע"ט (2019)

המרצה: ד"ר עדי ארליך

מספר וסוג קורס: קורס מס' 119.3789, שיעור בחירה לכל השנים, ללא דרישות קדם; הקבלה מותנית באישור המרצה במייל ועל בסיס מקום פנוי.

ניקוד: 2 נ"ז; הציון מורכב מהשתתפות פעילה ומבחן בתום הקורס.

מועדי הקורס: הקורס יתקיים במהלך שבוע רצוף של חמישה ימים (ראשון עד חמישי), באחד מארבעת המחזורים בקיץ 2019, בין התאריכים 25 לאוגוסט עד 19 בספטמבר.

מחזור ראשון: 25-29 באוגוסט

מחזור שני: 1-5 בספטמבר

מחזור רביעי: 8-12 בספטמבר

מחזור חמישי: 15-19 בספטמבר

מי שנרשם צריך למלא טופס פרטים ולציין את המחזור המועדף עליו. פתיחת המחזורים והמקום בהם תלויים במספר הנרשמים. אנא שימו לב ללוח השנה ולשיקולים אישיים, בחינות, קורסים מקבילים, חגים, והירשמו למועד בו תהיו פנויים. במקרה הצורך, ניתן לחלק את הימים על פני יותר משבוע.

בנוסף ייערך חצי יום הכנה בשני מועדים, לפני הקורס ומהלכו, ובו יתקיימו הרצאת מבוא וסיורים באתר. ההשתתפות באחד מימי ההכנה ובימי החפירה היא חובה.

מטרת הקורס: הקורס נועד להכיר את המחקר הארכיאולוגי בשדה ושיטותיו באמצעות חפירת אתר מרכזי בארץ ישראל מהתקופה הרומית.

פרטי הקורס: זהו המחזור החמישי של קורס המהווה חוויה לא שגרתית של פעילות ולמידה מחוץ לכיתה ותוך כדי עבודת שטח, הרצאות וסיורים. במהלכו נכיר שיטות חפירה, מדידה וטיפול בממצאים, ונלמד על חיי היומיום באתר בעת העתיקה.

החפירה תתקיים בשטח הגן הלאומי בית שערים, בגבעת שיח' אבריק. מטרת החפירה היא לחשוף את בית שערים העתיקה שהייתה עיירה יהודית בתקופה הרומית והביזנטית ומקום מגוריו של רבי יהודה הנשיא עורך המשנה. החפירה תשפוך אור על תולדות האתר ואופיו לאורך השנים, ותברר את הקשר בין העיירה לבית הקברות המפורסם שלה ששימש את יהודי ארץ ישראל והתפוצות.

סדר היום בחפירה : החפירות יערכו בימים ראשון עד חמישי. החפירות יחלו בשעה 6:00 ויימשכו עד 14:30 - 15:00, כולל ארוחת בוקר בשטח, שטיפת חרסים בצהריים, ופעילות לימודית אחר הצהריים. לאחר הפעילות ניתן לשוב הביתה ולהגיע באופן עצמאי למחרת, אין להישאר ללון במעונות מכללת אורנים בעלות נמוכה למעוניינים (בהרשמה מראש). הגעה עצמאית מהבית לאתר דורשת רכב או תיאום עם חברים לגבי הסעה.

אופי העבודה : החפירה כוללת עבודה פיזית בשטח תחת צל חלקי (סככות), כולל עבודה עם כלים גדולים, חפירה בכלים קטנים, ניפוי, שטיפה, רישום ועבודות נוספות.

שימו לב! ההרשמה כוללת שני שלבים : רישום לקורס דרך הרוח כרגיל, ושליחת טופס הרשמה למרצה ובו פרטים ובחירת מחזור מועדף.

לפרטים ושאלות נוספות נא לפנות לד"ר עדי ארליך, aerlich@research.haifa.ac.il

ביבליוגרפיה :

ב' מזר, **בית שערים**, כרך א', ירושלים תשי"ח, עמ' 9-25.

א' אביגד, **בית שערים**, כרך ג', ירושלים תשל"ב, עמ' 97-120, עמ' 201-208.

י' ויי טפר, **בית שערים: הישוב והקבורה לצידו**, הקיבוץ המאוחד 2004, עמ' 51-70.

האנציקלופדיה החדשה לחפירות ארכיאולוגיות בארץ ישראל, כרך 1, הערך "בית שערים".